

CURTEA DE ARBITRAJ SPORTIV de pe lângă F.M.F.

REGULAMENT DE ORGANIZARE ȘI FUNCȚIONARE

Capitolul I

Dispoziții generale

Art. 1.-(1) Prezentele prevederi se aplică în arbitrajul sportiv organizat de către Curtea de Arbitraj Sportiv (C.A.S.), denumită în continuare *Curtea*, organism juridicțional independent pe lângă Federația Moldovenească de Fotbal.

1.(2) Curtea de Arbitraj Sportiv de pe lângă Federația Moldovenească de Fotbal,denumită în continuare Curtea de Arbitraj Sportiv (C.A.S.) este o instituție permanentă de arbitraj,independentă,negubernamentală,fără personalitate juridică,care este organizată și funcționează în conformitate cu legislația Republicii Moldova și prezentul regulament.Curtea de Arbitraj Sportiv are sigiliu cu denumirea sa completă.

-Curtea de Arbitraj sportiv va examina și judeca orice cauză dată în competența sa ca prima și ultima instanță în cazul în care părțile au decis în mod benevol să-i transmită cauza spre soluționare.În acest caz părțile nu sunt obligate să se adreseze în prealabil organelor judiciare ale F.M.F. :Comitetului de Competiții și Disciplină,Completului arbitral sau Comitetului de Apel.

- Curtea de Arbitraj sportiv va examina și judeca orice cauză dată în competența sa prin prezentul regulament și Statutul F.M.F. ca ultimă instanță de recurs în cazul în care soluționarea litigiilor între părți a avut loc prin intermediul organelor judiciare ale F.M.F. : Comitetului de Competiții și Disciplină,Completului arbitral sau Comitetului de Apel.

Art. 2.-(1) *Curtea* organizează și administrează soluționarea, pe calea arbitrajului în calitate de instanță extrajudiciară și instanță de recurs a litigiilor din domeniul sportului care au un caracter național, dacă una din părțile litigiului formulează recurs împotriva unei decizii pronunțate de către instanța de apel sau după caz de un alt organ juridicțional al FMF în calitate de ultimă instanță judiciară sau de către alte organe competente ale altor federații sportive din R.M. Curtea va organiza și administra soluționarea litigiului și în cazul în care organizațiile sportive au prevăzut în actele lor de constituire arbitrajul drept ultimă instanță juridicțională de soluționare a litigiului din cadrul organizației sportive sau și între membrii săi,dacă părțile litigiului au încheiat anterior o clauză arbitrală sau dacă părțile în acord comun au decis să soluționeze litigiul prin intermediul instanței de arbitraj.

Astfel Curtea în aceleași condiții are dreptul și posibilitatea de a soluționa litigiile din domeniul sportului care au apărut în cadrul unei alte organizații sportive,între organizații sportive și-sau între membrii săi.Curtea de Arbitraj Sportiv mai are și următoarele atribuții:acordă suport informațional și consultativ în organizarea și funcționarea arbitrajului membrilor F.M.F. și altor organizații sportive după caz,acordă asistență la organizarea arbitrajului la cererea părților,colaborează cu alte arbitraje din țară și de peste hotare,promovează activitatea CAS în rîndul comunității sportive,efectuează generalizări ale practicii de arbitraj și altele prevăzute de prezentul regulament.

(2) În înțelesul Regulilor de față, prin cauză cu caracter național (litigiu național) se înțelege orice cauză disciplinară, cauză financiară, litigiu sau sesizare de alt ordin, și în general orice activitate ce are legătură cu desfășurarea activității fotbalistice pe teritoriul Republicii Moldova sau alt gen de sport. Transmiterea de către părți a litigiului spre examinare Curții de Arbitraj Sportiv semnifică acceptarea de către părți a prezentelor reguli.

Art. 3. (1) Sediul *Curții* este în mun. Chișinău, str. Tricolorului 39,

(2) Ședințele C.A. S. și a completului arbitral precum și audierile părților se desfășoară la sediul Curții de Arbitraj Sportiv .

(3) În situații excepționale, dacă circumstanțele o justifică, și după consultarea părților în litigiu, Președintele C.A.S. poate decide desfășurarea unei audieri sau întruniri în alt loc decât sediul C.A.S., determinând totodată și cadrul regulamentar pentru desfășurarea unei astfel de audieri sau întruniri.

Art. 4. Arbitrajul poate fi încredințat uneia sau mai multor persoane, care sunt investite să judece un litigiu determinat și să pronunțe o hotărâre definitivă, irevocabilă și executorie pentru părți.

Art. 5. În întreaga procedură arbitrală trebuie să se asigure părților, sub sancțiunea nulității hotărârii arbitrale, egalitatea de tratament, respectarea dreptului de apărare și a principiului contradictorialității.

Art. 6. (1) *Curtea* precum și personalul F.M.F. au obligația să asigure confidențialitatea arbitrajului, abținându-se de a publica sau a divulga datele de care iau cunoștință în îndeplinirea atribuțiilor ce le revin, fără a avea autorizarea părților.

(2) Dosarul litigiului este confidențial. Nici o persoană, în afara celor implicate în desfășurarea litigiului respectiv, a președintelui și a secretarului CAS, nu are acces la dosar fără acordul scris al părților.

Art. 7. (1) Părțile au îndatorirea să-și exercite drepturile procedurale cu buna credință și potrivit scopului în vederea căruia au fost recunoscute. Ele vor coopera cu *Curtea* pentru desfășurarea corespunzătoare a litigiului și pentru finalizarea acestuia în termenul stabilit.

(2) În orice stadiu al litigiului, *Curtea* va încerca soluționarea acestuia pe baza înțelegerii amiabile a părților inclusiv și prin propunerea de recurgere la serviciile mediatorilor conform prevederilor Legii Republicii Moldova cu privire la mediere.

Art. 8. Termene

Termenele fixate în prezentul Regulament se socotesc pe zile libere, neintrând în socoteală nici ziua în care a început și nici ziua în care s-a sfârșit termenul. Termenul începe să curgă din ziua de după primirea comunicărilor și, în general, a oricărui tip de corespondență. În calcularea limitelor de timp nu se includ sărbătorile legale și zilele libere. Termenele fixate în prezentul regulament sunt respectate dacă toate comunicările din partea părților sunt trimise înainte de miezul nopții din ultima zi după care termenele expiră. Dacă ultima zi a termenului este o sărbătoare legală sau o zi nelucrătoare, termenul va expira la sfârșitul primei zile de lucru următoare.

Capitolul II

Arbitri. Constituirea arbitrajului. Termenul și locul arbitrajului

Art. 9.-(1) *Curtea* are o listă de cel puțin 5 arbitri care va cuprinde : numele și prenumele; ocupația și-sau specialitatea; experiența profesională; titlurile științifice; alte informații relevante. Mandatul arbitrilor este de 4 ani cu posibilitate de renumire .

(2) Lista de arbitri ai *Curții* se publică pe site-ul oficial al F.M.F. sau a C.A.S.

(3) Comitetul Executiv al F.M.F. numește președintele și vicepreședintele *Curții* din rândul colaboratorilor F.M.F., altor persoane care sunt licențiați în drept și specialiști în domeniul sportului sau dintre arbitrii nominalizați conform art. 11.

Președintele *Curții* are următoarele atribuții principale:

-asigură conducerea generală și curentă a CAS; reprezintă CAS în relațiile cu F.M.F , alte instituții și organizații, exercită atribuțiile ce țin de organizarea și administrarea soluționării litigiului transmis spre soluționare CAS ; propune la necesitate modificarea și completarea prezentului regulament; stabilește atribuțiile și conduce activitatea secretariatului CAS; îndeplinește alte atribuții ce derivă din prezentul regulament. În caz de absență a președintelui sau suspendare a activității acestuia din diferite motive atribuțiile lui vor fi exercitate de către vicepreședintele *Curții* numit ad-hoc de către președinte din rândul arbitrilor FMF.

(4) Curtea de Arbitraj Sportiv are un secretariat care este ales și condus de către președintele *Curții* și care exercită toate acțiunile necesare activității C.A.S. și desfășurării procedurii arbitrale.

(5) Federația Moldovenească de Fotbal asigură spațiul și condițiile corespunzătoare desfășurării activității *Curții* de Arbitraj Sportiv . Resursele CAS se constituie din mijloace alocate de către F.M.F. , din taxele și cheltuielile arbitrale încasate în modul prevăzut de prezentul regulament, din donații și alte surse neinterzise de lege.

-Resursele CAS sunt destinate acoperirii cheltuielilor legate de soluționarea litigiilor, inclusiv pentru onorariile membrilor CAS, arbitrilor și altor cheltuieli necesare activității CAS. Evidența acumulării și utilizării resurselor CAS se efectuează în conformitate cu legislația R.M. în vigoare și regulamentele interne ale F.M.F.

Art. 10. (1) Poate fi arbitru orice persoană fizică, cetățean al R.M., care are capacitatea deplină de exercițiu al drepturilor, se bucură de o reputație neștirbită, este licențiat în drept , are cunoștințe în domeniul sportului , cu cunoștințe temeinice privind legislația națională și internațională după caz, a legilor din domeniul sportului și în special a regulilor de fotbal.

-Nu poate fi arbitru persoana care: se află sub tutelă sau curatelă, are antecedente penale nestinse, a pierdut statutul de judecător, avocat, notar, procuror, de ofițer de urmărire penală sau de lucrător al organelor de drept pentru săvârșirea de acțiuni incompatibile cu activitatea sa

profesională, nu poate fi aleasă sau numită în această calitate datorită statutului funcției sale, stabilit de lege.

(2) Oficialii cluburilor, precum și orice persoană care se afla în relații contractuale cu aceste organizații sau depinde în alt mod de acesta pe linie de serviciu, nu pot face parte din completul arbitral, arbitrii C.A.S. În asemenea cazuri urmează să-și ia un autorecuz în condițiile prezentului regulament.

Art. 11. (1) Arbitrii Curții de Arbitraj Sportiv sunt numiți cu majoritatea simplă de voturi ai Comitetului Executiv al F.M.F.

Art. 12. (1) Un arbitru poate fi revocat în situația în care:

- refuză nejustificat îndeplinirea unor sarcini încredințate de părți sau de președintele C.A.S.
- este împiedicat pentru o perioadă mai mare de 60 de zile să își îndeplinească sarcinile specifice;
- săvârșește orice faptă de natură a aduce atingere imaginii și intereselor C.A.S. sau a F.M.F.
- nu mai îndeplinește condițiile de numire în funcția de arbitru C.A.S.

(2) Comitetul Executiv FMF, care a numit un arbitru are dreptul de a revoca mandatul acestuia, în condițiile alin. 1.

Art. 13. În situația în care președintele C.A.S. sau un arbitru demisionează, decedează este revocat sau este împiedicat în orice mod să își îndeplinească mandatul, în baza oricărui motiv, acesta va fi înlocuit pentru perioada care rămâne din mandatul său, în conformitate cu prevederile regulamentare aplicabile numirii sale.

Art. 14. (1) Părțile stabilesc dacă litigiul se judecă de un arbitru unic sau de trei arbitri.

(2) Dacă părțile n-au stabilit numărul arbitrilor, litigiul se judecă de trei arbitri, câte unul numit de fiecare dintre părți, iar al treilea supraarbitrul care va fi președintele completului este numit de către primii doi arbitri aleși sau de către președintele C.A.S. În caz că arbitrii aleși în complet nu vor găsi un numitor comun privind alegerea președintelui de complet, acesta va fi desemnat de către președintele C.A.S. Părțile sunt libere să stabilească numărul de arbitri .

-Este nulă clauza convenției de arbitraj care prevede dreptul uneia dintre părți de a numi arbitrul în locul celeilalte părți sau de a avea mai mulți arbitri decât cealaltă parte.

(3) Dacă există mai mulți reclamanți, recurenți sau mai mulți pârțiți sau intimați, părțile care au interese comune vor numi un singur arbitru. În caz de neînțelegere, arbitrul va fi desemnat de președintele Curții.

Art. 15. Arbitrii sunt independenți și imparțiali în îndeplinirea atribuțiilor lor jurisdicționale. Ei nu sunt reprezentanții părților.

Art. 16. Arbitrul unic sau, după caz, arbitrii care vor soluționa litigiul vor fi numiți după cum urmează:

a) prin cererea de arbitraj reclamantul sau recurentul va numi un arbitru sau va propune ca litigiul să fie soluționat de un arbitru unic, arătând numele acestuia; Acceptarea împuternicirilor de arbitru trebuie făcută în scris și comunicată părților în termen de 5 zile de la data primirii propunerii de numire.

b) prin întâmpinare sau prin înștiințare separată adresată *Curții*, în termen de cel mult 15 zile de la primirea copiei cererii de arbitraj care va avea valoare și de notificare, pârșul sau intimatul va numi un arbitru arătând numele acestuia sau, după caz, va răspunde la propunerea recurentului privind soluționarea litigiului de un arbitru unic precum și la persoana acestuia. Răspunsul pârșului sau intimatului cu indicarea arbitrului se adresează *Curții de Arbitraj*.

Art. 17. În cazul în care litigiul urmează a fi soluționat de un complet arbitral compus din trei arbitri, primii arbitri aleși sau președintele C.A.S. va proceda la numirea președintelui de complet (supraarbitrului), dintre arbitrii înscrși pe listă, în termen de cel mult 10 zile de la data primirii înștiințării pe care *Curtea* le-a făcut-o în acest sens.

Art. 18. (1) Fiecare arbitru ales de părți va prezenta *Curții*, în termen de 5 zile de la data înștiințării sale cu privire la alegerea sa, o declarație scrisă în care va arăta, sub semnătură, dacă acceptă sau nu mandatul încredințat. În situația în care arbitrul acceptă noul mandat declarația va mai conține următoarele informații: dacă are sau a avut vreo relație cu părțile, dacă au existat sau există conflicte de interese și orice alte fapte sau împrejurări de natură să pună la îndoială independența și imparțialitatea sa. Dacă asemenea relații, conflicte de interese, fapte și împrejurări survin în cursul litigiului, arbitrul le va declara de îndată și se va autorecuza. Declarația inițială precum și declarațiile ulterioare se depun la dosarul litigiului pentru ca părțile să ia cunoștință de conținutul lor.

Art. 19. (1) Dacă părțile nu stabilesc arbitrii conform art.16 ori există neînțelegere între părți cu privire la numirea arbitrului unic, președintele *Curții*, după expirarea termenelor prevăzute de art. 16 și 17, va desemna arbitrul unic sau, după caz, arbitrul recurentului și/sau al intimatului, președintele completului.

(2) Desemnarea se face în termen de 48 de ore de la data când președintele *Curții* a luat cunoștință de împrejurările arătate la alin. 1, dintre arbitri înscrși pe lista de arbitri ai *Curții*.

Art. 20. (1) Arbitrul poate fi recuzat pentru cauze care pun la îndoiala independența și imparțialitatea sa. Cauzele de recuzare sunt cele prevăzute de legea națională pentru recuzarea judecătorilor și /sau a arbitrilor. Poate constitui o cauza de recuzare și neîndeplinirea condițiilor de calificare. Recuzarea este soluționată de către președintele C.A.S. printr-o încheiere definitivă și irevocabilă care în caz de satisfacere va duce la numirea de către parte într-un termen de 2 zile a unui nou arbitru care va fi desemnat de către președintele C.A.S. la cererea părții sau la expirarea termenului de 2 zile în cazul când partea în litigiu nu și-a desemnat un nou arbitru.

(2) O parte nu poate recuza arbitrul pe care l-a numit decât pentru cauze survenite sau despre care a luat cunoștință după numire.

Art. 21. (1) Persoana care știe ca în privința sa există o cauză de recuzare este obligată să înștiințeze părțile și ceilalți arbitri mai înainte de a fi acceptat numirea de arbitru, iar dacă asemenea cauze survin după acceptare, de îndată ce le-a cunoscut.

(2) Arbitrul respectiv nu poate participa la judecarea litigiului decât dacă părțile, înștiințate potrivit alineatului precedent, comunică în scris că înțeleg să nu ceară recuzarea.

Art. 22. (1) Recuzarea trebuie să fie cerută, sub sancțiunea decăderii, în termen de 48 de ore de la data când partea a luat cunoștință de numirea arbitrului sau, după caz, de la survenirea cauzei de recuzare.

(2) Cererea de recuzare se soluționează de către președintele C.A.S., fără participarea arbitrului recuzat .

(3) În cazul în care cererea de recuzare privește pe arbitrul unic, ea se soluționează de președintele *Curții* sau de un arbitru desemnat de el.

(4) Dacă cererea de recuzare este admisă, arbitrul, președintele completului sau arbitrul unic va fi numit în conformitate cu prezentul regulament.

Art. 23. În cazul în care arbitrul numit într-o cauză este în imposibilitate de îndeplinire a mandatului, din orice motiv - recuzare, revocare, abținere, renunțare, împiedicare, deces - se va proceda la înlocuirea arbitrului de către partea care l-a numit, în termen de 48 de ore de când ea a luat cunoștință de survenirea unei asemenea împrejurări. Dacă partea nu numește un arbitru în acest termen, președintele *Curții* desemnează noul arbitru. Dispozițiile de față se aplică în mod corespunzător, și în ceea ce privește președintele completului.

Art. 24. (1) Completul arbitral se consideră constituit pe data numirii președintelui de complet ori, după caz, a numirii arbitrului unic.

(2) Din momentul constituirii, completul arbitral este investit cu judecarea cererii de arbitraj și a celorlalte cereri privind procedura arbitrală.

(2) Actele procedurale se îndeplinesc prin secretariatul *Curții*, arbitrii neavând dreptul de a avea legături directe sau indirecte cu părțile în afara ședințelor.

Art. 25. (1) Completul arbitral trebuie să pronunțe hotărârea în termen de cel mult 6 luni de la data constituirii sale în cazul în care litigiul se examinează în prima instanță și în termen de cel mult 90 de zile în caz de examinare în calitate de instanță de recurs..

(2) Completul arbitral poate dispune, prin încheiere, pentru motive temeinice, prelungirea termenului arbitrajului cu cel mult 30 de zile.

(3) Trecerea termenelor prevăzute de prezentul articol nu poate să constituie un motiv de caducitate a arbitrajului, în afară de cazul când una dintre părți a notificat celelalte părți și completului arbitral, până la prima zi de înfățișare, că înțelege să invoce caducitatea.

4) În cazul examinării cauzei în instanță de recurs președintele CAS este în drept să urgenteze și să reducă termenele de examinare a recursului și de alegere sau numire a completului de arbitri.

Președintele CAS este competent de a decide repunerea părților în termen în caz de omitere a acestuia .

Capitolul III

Procedura de soluționare a cererii de arbitraj

Art. 26. C.A.S. examinează litigiile din domeniul sportiv cu caracter civil, comercial etc. în calitate de primă instanță extrajudiciară în ordine generală și în calitate de instanță de recurs în calitate de ultimă instanță jurisdicțională arbitrală la nivel național. Termenul de recurs este de 20 de zile de la comunicarea deciziei Comisiei de Apel a FMF sau a altui organ jurisdicțional de ultimă instanță al altei organizații sportive.

26/1 Taxa de arbitraj constituie pentru cluburi și alte persoane juridice 5000 lei ,pentru jucători persoane fizice 3000 lei; taxa de arbitraj în ordine de recurs constituie pentru cluburi și alte persoane juridice 4000 lei ,pentru jucători persoane fizice 2000 lei. Taxele sus-menționate pot fi micșorate doar prin decizia motivată a președintelui C.A.S . într-o mărime ce nu depășește 50% din mărimea taxei inițiale. Cheltuielile privind achitarea taxei de arbitraj și alte cheltuieli probate suportate de către părți în procesul soluționării litigiului vor fi compensate de partea care a pierdut cazul în mod parțial sau integral la decizia completului de arbitri.

Taxa de arbitraj urmează să fie achitată de către reclamant sau recurent la contul bancar al F.M.F. într-un termen de 15 zile de la depunerea cererii. Președintele CAS prin hotărâre motivată poate prelungi acest termen. Dovada de plată a taxei de arbitraj în original urmează a fi prezentată la secretariatul CAS în termenul sus-menționat . În cazul în care taxa de arbitraj nu va fi achitată în termen cererea va fi scoasă de pe rol și nu va fi examinată.

Remunerarea arbitrilor constituie 500 lei pentru fiecare în cazul în care participă la soluționarea litigiului într-un complet format din 3 arbitri și 1000 lei în cazul în care litigiul este soluționat de către un arbitru unic. În cazul în care vor participa mai mult de 3 arbitri la soluționarea litigiului pentru toți va fi împărțită proporțional remunerația de 2000 lei.

Art. 27. Recursul suspendă executarea deciziei instanței de Apel sau a altui organ jurisdicțional de ultimă instanță al unei organizații sportive, cu excepția deciziilor ce au fost pronunțate în cauze disciplinare.

Art. 28. (1) În recursul arbitral se pot prezenta probe noi în special înscrisuri.

(2) În situația în care completul arbitral consideră că pentru soluționarea cauzei este necesar a se administra probe suplimentare, va comunica părților care sunt noile probe și termenul la care urmează a fi administrate. Completul va putea suspenda examinarea cauzei pentru o perioadă determinată sau nedeterminată necesară pentru obținerea probelor.

Art. 29. (1) Completul arbitral este sesizat de recurent printr-o cerere scrisă, denumită cerere de arbitraj care va fi însoțită de taxa pentru arbitraj în original și va cuprinde:

a) numele, domiciliul sau reședința persoanei fizice iar, pentru persoanele juridice, denumirea și sediul lor, numărul de telefon, fax, cont bancar, pentru toate părțile în litigiu;

b) numele și calitatea celui care angajează sau reprezintă partea în litigiu;

- c) menționarea deciziei instanței de Apel împotriva căreia se formulează recurs;
- d) obiectul și valoarea cererii, precum și calculul prin care s-a ajuns la determinarea acestei valori;
- e) motivele de fapt și de drept pe care se sprijină fiecare capăt de cerere, cu trimitere la înscrisurile doveditoare corespunzătoare sau la alte probe. Când se solicită proba cu martori, se vor arăta numele și domiciliul acestora;
- f) numele arbitrilor numit sau al arbitrilor unic propus;
- g) dovada plății taxei arbitrale;
- h) semnătura părții.

(2) Înscrisurile se depun în original sau în copie certificată de parte.

(3) O dată cu cererea de arbitraj și a înscrisurilor doveditoare ce urmează a fi depuse la secretariatul *Curții* se vor depune copii ale acestora într-un număr egal de exemplare cu numărul intimațiilor.

(4) Dacă înscrisurile doveditoare sunt formulate într-o limbă străină, partea care le depune este obligată să depună și traducerea lor în limba moldovenească.

Art. 30. (1) Cererea de arbitraj se adresează *Curții* și se înregistrează, împreună cu actele însoțitoare, la secretariatul acesteia sau poate fi expediată prin poștă, numai cu scrisoare recomandată cu confirmare de primire sau scrisoare cu valoare declarată.

(2) Data introducerii cererii de arbitraj se consideră ziua înregistrării acesteia la secretariatul *Curții*, iar în cazul expedierii ei prin poștă, data prevăzută în ștampila oficiului poștal de expediere.

Art. 31. (1) În cazul în care recursul/cererea nu cuprinde toate mențiunile și cerințele prevăzute la art. 29, secretariatul *Curții* va înștiința în scris, de îndată, pe recurent să le completeze în mod corespunzător, într-un termen care nu va depăși 7 zile de la data primirii înștiințării.

(2) Dacă recurentul nu a arătat în acțiune numele arbitrilor, el îl va numi în termenul prevăzut la alineatul 1. În caz de neconformare, devin aplicabile în mod corespunzător prevederile art. 19.

(3) Secretariatul va verifica, de asemenea, plata taxei arbitrale, iar dacă aceasta nu a fost plătită conform Normelor privind taxele și cheltuielile arbitrale cererea de arbitraj urmează a fi respinsă ca netimbrată.

Art. 32. După constituirea completului arbitral, secretariatul *Curții* transmite de îndată completului arbitral dosarul, făcând mențiune scrisă despre acest fapt, cu precizarea datei transmiterii.

Art. 33. (1) În termen de cel mult 7 de zile de la data înregistrării cererii de arbitraj și desemnării arbitrilor, președintele CAS fixează primul termen la care părțile vor fi citate. Acest termen nu poate fi mai mic de 15 zile de la expedierea citațiilor.

(2) O dată cu citarea, se va comunica intimatului și cererea de arbitraj dacă aceasta nu a fost expediată anterior părților.

Art. 34. (1) În termen de cel mult 5 zile de la primirea citației și a cererii de arbitraj, intimatul va transmite *Curții* numele arbitrilor numit de el sau răspunsul la propunerea reclamantului privind soluționarea litigiului de un arbitru unic precum și la persoana acestuia sau va numi el un arbitru din lista arbitrilor recomandați de FMF.

(2) Pîrîtul sau Intimatul este obligat să depună referință, motivată în fapt și în drept, până la primul termen de arbitraj într-un termen de cel mult 30 de zile de la primirea copieii de pe cererea de arbitraj care trebuie să cuprindă apărările sale față de cererea de arbitraj formulată de recurent precum și excepțiile pe care le invocă, probele propuse în apărare, precum și, în mod corespunzător, celelalte mențiuni și cerințe prevăzute de art. 29 pentru cererea de arbitraj.

Pîrîtul poate să depună o cerere reconvențională împotriva reclamantului, dacă pretențiile lui decurg din același raport juridic. Cererea reconvențională se judecă în condițiile cererii de bază și simultan cu aceasta. În cazul cererii de recurs termenul de prezentare a referinței este de 7 zile. La etapa examinării cauzei în ordine de recurs cereri suplimentare sau reconvenționale nu se admit.

Art. 35. (1) Comunicarea, prin secretariatul *Curții*, a cererii de arbitraj, a citațiilor și a hotărârilor arbitrale se face prin scrisoare recomandată cu confirmare de primire. Celelalte înscrisuri, precum și informațiile și diversele înștiințări pot fi făcute și prin poșta electronică, telefax sau orice alt mijloc de comunicare ce permite stabilirea probei comunicării și a textului transmis. În cazul comunicărilor telefonice, secretarul va face mențiune în dosar, precizând data și ora convorbirii precum și persoana care a preluat nota telefonică.

(3) Înscrisurile comunicate părților se consideră înmânate și în cazul în care destinatarul a refuzat primirea sau nu s-a prezentat la oficiul poștal pentru a le ridica, deși există dovada avizării sale.

(4) Dovezile de comunicare se depun la dosar.

Art. 36. Comunicările se fac, după caz, la adresa indicată de parte în cererea de arbitraj sau întâmpinare. Orice schimbare de adresă nu va fi luată în considerare dacă nu a fost adusă la cunoștință, în scris, *Curții*.

Art. 37 Cheltuielile arbitrale cuprinzând taxa de arbitraj, onorariile avocațiale și contravaloarea transportului se suportă de partea care a pierdut litigiul, integral dacă cererea de arbitraj este admisă în totalitate. Dacă cererea de arbitraj este admisă în parte, cheltuielile reprezentând taxa arbitrală va fi acordată prin raportare la pretențiile admise. Completul arbitral va acorda celelalte cheltuieli în măsura în care va aprecia că sunt justificate, în funcție de împrejurările cauzei.

Capitolul IV

Dezbaterea litigiului

Art. 38. (1) Ședințele completului arbitral nu sunt publice, au loc în ședință închisă. Examinarea litigiului în ședință deschisă se permite numai cu încuviințarea ambelor părți. Dezbaterea arbitrală se consemnează în procesul-verbal al ședinței. Arbitrajul este imparțial și abordează cauza arbitrală într-o manieră practică și expeditivă. Procedura arbitrală asigură părților, sub sancțiunea nulității hotărârii arbitrale în calitate de prima și ultima instanță egalitate de tratament, respectarea dreptului de apărare și a principiului contradictorialității.

(2) Părțile pot participa la dezbateri personal sau prin reprezentanți și pot fi asistate de avocați, consilieri, interpreți sau de alte persoane. Faptul că partea citată legal nu s-a prezentat la dezbatere nu împiedică dezbaterea litigiului, cu excepția cazului când partea lipsă invocă, cel târziu în prezența dezbaterii, motive temeinice de amânare, informând cealaltă parte și arbitrii. Amânarea procesului poate fi cerută o singură dată.

(3) Cu acordul părților și cu încuviințarea completului arbitral, la ședințele de dezbatere a litigiului pot participa și alte persoane.

Art. 39. (1) Completul arbitral va putea amâna cauza o singură dată pentru lipsa de apărare, la cererea părții interesate.

(2) Partea care a fost prezentă sau reprezentată la un termen nu va fi citată în tot cursul arbitrajului.

(3) Termenul luat în cunoștință sau pentru care au fost trimise citațiile nu poate fi schimbat, decât pentru motive temeinice și cu citarea părților.

Art. 40. Oricare dintre părți poate cere, în scris, ca soluționarea litigiului să se facă în lipsa sa, pe baza actelor de la dosar.

Art. 41. Dacă la oricare dintre termene, recurentul lipsește nejustificat, completul arbitral poate suspenda soluționarea cererii de arbitraj.

Art. 42. (1) În cazul în care desfășurarea normală a litigiului este împiedicată din vina recurentului, prin neîndeplinirea obligațiilor prevăzute de prezentele prevederi, i se va face o înștiințare scrisă, prin care i se indică obligațiile ce îi revin, termenul pentru aducerea lor la îndeplinire, precum și consecințele neconformării.

(2) Dacă recurentul nu răspunde sau nu se conformează obligațiilor ce îi revin în termenul stabilit, litigiul se scoate de pe rol prin rezoluția președintelui Curții sau a președintelui completului arbitral în cazul în care acesta a fost numit; taxa arbitrală plătită nu se restituie.

Art. 43. (1) Cererea de arbitraj se perimă de drept dacă a rămas în nelucrare din vina părții timp de 30 de zile.

(2) Perimarea se constată din oficiu sau la cererea părții interesate. În ambele cazuri, președintele *Curții* sau președintele completului arbitral în cazul în care acesta a fost numit, fixează termen și dispune citarea de urgență a părților, precum și întocmirea de către Secretariat a unui referat asupra actelor de procedură în legătură cu perimarea.

(3) În cazul în care nu s-a constituit completul arbitral, în vederea constatării perimării completul va fi compus dintr-un arbitru unic în persoana președintelui *Curții* sau a arbitrului pe care acesta îl va desemna.

(4) Dacă procedura de citare a uneia dintre părți nu a fost îndeplinită din cauză că ea nu este cunoscută ori s-a mutat fără a se cunoaște noua adresă sau refuză primirea ori se constată lipsa oricărei persoane la domiciliul sau sediul indicat în actele dosarului, această parte va fi citată în procedura de perimare prin afișare la sediul *Curții* sau într-un ziar public .

Art. 44. (1) Fiecare dintre părți are sarcina să dovedească faptele pe care își întemeiază în litigiul pretenția sau apărarea.

(2) Completul arbitral poate cere părților explicații scrise cu privire la obiectul cererii și faptele litigiului și poate dispune administrarea oricărei probe prevăzute de lege.

(3) Administrarea probelor se efectuează în ședința completului arbitral.

(4) În cazul în care este necesară ascultarea martorilor și experților, aceasta se face fără prestare de jurământ.

(5) Aprecierea probelor se face de arbitri potrivit intimei lor convingeri. Arbitrajul soluționează litigiul în conformitate cu normele de drept pe care părțile le-au ales ca fiind aplicabil fondului litigiului: statut, regulamente etc., contract sau în alt acord al părților. Arbitrajul aplică normele de drept ale Republicii Moldova, uzanțele comerciale, legislația internațională statutele și regulamentele, deciziile FIFA, UEFA sau a altor organizații internaționale și naționale de profil sportiv.

Art. 45. (1) Excepțiile trebuie ridicate, sub sancțiunea decăderii, prin întâmpinare sau cel mai târziu la prima zi de înfățișare.

(2) Excepțiile de ordine publică pot fi ridicate oricând în cursul litigiului arbitral.

Art. 46. Orice cereri și memorii ale părților și orice înscrisuri vor fi depuse cel mai târziu până la prima zi de înfățișare. Cu titlu de excepție în condiții motivate președintele completului poate accepta prezentarea acestora extratermen.

Art. 47. (1) Neregularitatea actelor de procedură se acoperă dacă partea nu a invocat-o la prima zi de înfățișare ce a urmat după această neregularitate și înainte de a pune concluzii în fond.

(2) Nimeni nu poate invoca neregularitatea pricinuită prin propriul său fapt.

Art. 48.-(1) Dezbaterile arbitrale vor fi consemnate într-o încheiere de ședință. Dezbaterile arbitrale se consemnează în procesul verbal al ședinței. Orice dispoziție a instituției arbitrale se consemnează în procesul verbal al ședinței și va fi motivată. Procesul verbal mai trebuie să

cuprindă: o scurtă descriere a desfășurării ședinței, cererile și susținerile părților, motivele măsurilor dispuse, dispozitivul, semnăturile arbitrilor.

(2) Orice dispoziție a completului arbitral va fi consemnată în încheiere și va fi motivată.

(3) Încheierea de ședință va cuprinde, pe lângă mențiunile prevăzute la art. 55 (1) lit. a și b. următoarele mențiuni:

a) persoanele prezente

b) cererile și susținerile părților;

c) motivele pe care se sprijină măsurile dispuse;

d) dispozitivul;

e) semnăturile arbitrilor precum și semnătura secretarului.

(4) Părțile au dreptul să ia cunoștință de conținutul încheierilor, ca și de actele dosarului.

(5) La cererea părților sau din oficiu, completul arbitral poate îndrepta sau completa încheierea de ședință printr-o altă încheiere, în condițiile art. 56.

(6) Părților li se comunică, la cerere, copie de pe încheierea de ședință.

7) Supraarbitrul stabilește ordinea audierilor și conduce dezbaterile, după dezbateri orale, arbitrajul ia hotărâri. Arbitrajul poate lua hotărâre în cauza arbitrală în bază de înscrisuri, documente și alte dovezi scrise, prezentate de părți, cu sau fără dezbateri orale ale cauzei dacă așa au prevăzut părțile sau dacă ele au renunțat la dezbateri orale.

Capitolul V

Hotărârea arbitrală

Art. 49. (1) Procedura arbitrală ia sfârșit prin pronunțarea unei hotărâri arbitrale.

(2) Dacă intimatul recunoaște o parte din pretențiile reclamantului, completul arbitral, la cererea reclamantului, va da o hotărâre parțială în măsura recunoașterii.

(3) Dacă recurentul renunță la arbitraj sau la chiar dreptul pretins, mai înainte de constituirea completului arbitral, procedura arbitrală se încheie printr-o încheiere a supraarbitrului sau a președintelui *Curții*; taxa de arbitraj nu se restituie.

Art. 50. Completul arbitral soluționează litigiul în temeiul convențiilor și acordurilor încheiate de părți precum și al Statutului, regulamentelor și normelor FMF, FIFA sau UEFA sau a unei alte organizații sportive naționale sau internaționale, a legilor naționale și altele prevăzute mai sus.

Art. 51. (1) De îndată ce completul arbitral va considera că toate împrejurările cauzei sunt suficient lămurite, încheie dezbaterile trecând la deliberare și luarea hotărârii în ședință secretă, cu participarea tuturor membrilor săi.

(2) Pronunțarea hotărârii poate fi amânată cu cel mult 7 zile, sub condiția încadrării în termenul arbitrajului prevăzut de art. 25.

Art. 52. Dacă arbitrajul este compus din trei arbitri, hotărîrea se ia cu majoritate de voturi. Dacă o opinie nu întrunește majoritatea de voturi, cea a supraarbitrului prevalează. Arbitrul care face opinie separată asupra litigiului o anexează, invocînd motivele de rigoare.

Art. 53. Dacă în cadrul deliberării și mai înainte de pronunțarea hotărârii, completul arbitral consideră că sunt necesare noi lămuriri, litigiul poate fi repus pe rol în vederea unor dezbateri suplimentare, stabilindu-se un nou termen de arbitraj, cu citarea părților, sub condiția încadrării în termenul arbitrajului prevăzut de art. 25.

Art. 54. (1) După deliberare și stabilirea soluției se întocmește dispozitivul hotărîrii, care se semnează de toți membrii completului arbitral și se comunică părților în maxim trei zile de la deliberare.

Art. 55. (1) Hotărârea arbitrală se redactează în scris și trebuie să cuprindă:

- a) componența nominală a completului arbitral și data pronunțării hotărârii;
- b) numele părților, domiciliul sau reședința ori, după caz, denumirea și sediul, precum și numele reprezentanților părților și ale celorlalte persoane care au participat la dezbaterile litigiului;
- c) menționarea convenției arbitrale în temeiul căreia s-a procedat la arbitraj;
- d) obiectul litigiului și susținerile pe scurt ale părților;
- e) motivele de fapt și de drept ale hotărârii, iar în cazul arbitrajului în echitate, motivele care sub acest aspect întemeiază soluția;
- f) opinia separată, dacă este cazul;
- g) dispozitivul;
- h) semnăturile tuturor arbitrilor, alte prevederi.

(2) Dacă unul dintre arbitri este împiedicat să semneze hotărârea, se va face mențiune despre cauza împiedicării, cu confirmarea, sub semnătură, a președintelui de complet, iar în cazul împiedicării președintelui de complet, sub semnătura președintelui *Curții*.

(3) Hotărârea arbitrală va fi comunicată părților în cel mult 10 zile de la data pronunțării ei. Hotărîrea arbitrală remisă părților are efectele unei hotărîri judecătorești definitive.

Art. 56. (1) Erorile sau omisiunile cu privire la numele, calitatea și susținerile părților sau cele de calcul, precum și orice alte erori materiale din hotărârile arbitrale sau din încheieri pot fi îndreptate din oficiu sau la cererea oricăreia dintre părți. Cererea se formulează în termen de 5 zile de la data primirii hotărârii sau încheierii.

(2) Completul arbitral se pronunță asupra cererii prin încheiere. Părțile vor fi citate numai dacă completul arbitral socotește că este necesar să dea anumite lămuriri.

(3) Încheierea se va atașa la hotărâre, atât în dosarul litigiului, cât și în dosarul de hotărâri al *Curții de Arbitraj Sportiv*.

Art. 57. (1) În cazul în care sunt necesare lămuriri cu privire la înțelesul, întinderea și aplicarea dispozitivului hotărârii arbitrale ori aceasta cuprinde dispoziții potrivnice, oricare dintre părți poate cere completului arbitral care a pronunțat hotărârea să lămurească dispozitivul sau să înlăture dispozițiile potrivnice, s-o interpreteze în termen de 30 zile de la data primirii hotărârii.

(2) Completul arbitral va rezolva cererea de urgență în termen rezonabil, prin încheiere, cu citarea părților.

Art. 58. (1) Dacă prin hotărârea dată, completul arbitral a omis să se pronunțe asupra unui capăt de cerere principal sau accesoriu ori asupra unei cereri conexe sau incidentale, se poate cere completarea hotărârii în termen de 15 zile de la data primirii ei. În cazul în care se pronunță asupra unui capăt de cerere susținut în procedura arbitrală ,dar neinclus în hotărârea arbitrală,insituția arbitrală CAS va adopta o hotărîre adițională.

(2) Cererea se soluționează de urgență, cu citarea părților, prin hotărâre separată.

Art. 59. (1) Hotărârea arbitrală este definitivă, irevocabilă și executorie. Ea se aduce la îndeplinire de îndată de către partea împotriva căreia s-a pronunțat.

(2) Hotărârea arbitrală comunicată părților este pusă în executare de organismul jurisdicțional al FMF sau după caz de către o altă structură competentă al organizației sportive respective care a soluționat litigiul în prima instanță sau de către organele statale..

(3)Procedura arbitrală ia sfârșit prin pronunțarea unei hotărîri arbitrale definitive.Hotărîrea se adoptă în cazul soluționării litigiului în fond,inclusiv în cazul renunțării de la acțiune,sau recunoașteriiacțiunii de către pîrît,precum și în cazul confirmării tranzacției de împăcare.

Capitolul VIII

Dispoziții finale si tranzitorii

Art.60.Interpretarea dispozițiilor prezentului regulament ține de competența Președintelui Curții de Arbitraj Sportiv.

Art. 61. Prezentele prevederi se completează cu dispozițiile de drept comun și de procedură civilă a R.M. în măsura în care acestea sunt compatibile cu arbitrajul și cu Statutul, regulamentele și normele FMF, FIFA , UEFA ,Convențiile internaționale la care R.M. este parte și alte organizații sportive naționale sau internaționale de profil sportiv.

În cazul în care prezentul regulament nu reglementează anumite reguli procedurale de arbitraj sau există careva lacune se vor aplica prevederile Legii cu privire la arbitraj nr.23-XVI din 22.02.2008.

Hotărîrea arbitrală poate fi contestată și supusă executării forțate în temeiul Legii cu privire la arbitraj nr.23-XVI din 22.02.2008.

Art. 62. (1) Regulile de față intră în vigoare pe data de 19.06.2008 și sunt publice.

(2) De la această dată orice dispoziții contrare se abrogă.

(3) Recursurile pot fi adresate Curții de Arbitraj Sportiv după un termen de 30 de zile din momentul constituirii acestuia prin adoptarea deciziei corespunzătoare ,a prezentului regulament și a numirii listei arbitrilor de către Comitetul Executiv al FMF.

Prezentul Regulament a fost aprobat la ședința nr.20 a Comitetului Executiv al F.M.F. prin hotărârea nr.90 din 19 iunie 2008.

Clauza contractuală arbitrală
recomandată de Curtea de Arbitraj Sportiv
de pe lângă Federația Moldovenească de Fotbal
pentru a fi inclusă în contracte sau acordul părților

„Orice litigiu decurgând din sau în legătură cu acest contract, inclusiv referitor la încheierea, executarea ori încetarea lui, se va soluționa prin Curtea de Arbitraj Sportiv de pe lângă Federația Moldovenească de Fotbal în conformitate cu Regulamentul și Regulile de procedură arbitrală ale acestei Curți. Hotărîrea arbitrală adoptată este definitivă și obligatorie.”

Părțile mai pot completa, la opțiunea lor, următoarele mențiuni:

1. „Completul de arbitri va fi compus dintr-un arbitru unic numit prin acordul părților. În cazul în care părțile nu ajung la o înțelegere cu privire la desemnarea arbitrului unic, acesta va fi numit de președintele Curții de Arbitraj Sportiv de pe lângă Federația Moldovenească de Fotbal”.

Sau

„Completul de arbitri va fi compus din trei arbitri, numiți câte unul de fiecare parte fără acordul celeilalte părți și un președinte ales de doi arbitri.”

2. Locul examinării litigiului _____ -
(sediul Curții de Arbitraj Sportiv de pe lângă Federația Moldovenească de Fotbal sau un alt loc)

3. „Completul de arbitri va pronunța hotărîrea în termen de _____ luni (se completează în cazul în care părțile convin să stabilească un termen mai mare sau mai mic de 6 luni prevăzut de Regulile de procedură arbitrală ale Curții de Arbitraj Sportiv de pe lângă Federația Moldovenească de Fotbal).”

Model de acord despre arbitraj
Recomandat de Curtea de Arbitraj Sportiv
de pe lângă Federația Moldovenească de Fotbal
(în cazul în care contractul nu conține clauza de arbitraj)

1. Părțile semnatare,

1, denumită în continuare partea 1, și

2....., denumită în continuare partea 2, recunosc existența între ele a unui litigiu apărut în legătură cu contractul nr. din având următorul obiect:

Partea 1 are următoarele pretenții față de partea 2

Partea 2 are următoarele obiecții față de pretențiile înaintate

Prin prezenta subsemnării au convenit ca acest litigiu să fie soluționat prin Curtea de Arbitraj Sportiv de pe lângă Federația Moldovenească de Fotbal în conformitate cu Regulile de procedură arbitrală ale acestei Curți. Hotărîrea arbitrală este definitivă și obligatorie.

2. Litigiul va fi soluționat de un complet din trei arbitri format în conformitate cu Regulile de procedură arbitrală ale acestei Curți.

sau

3. Litigiul va fi soluționat de un complet din trei arbitri:

dl....., arbitru desemnat de partea 1 și dl....., arbitru desemnat de partea 2, și președintele completului de arbitri desemnat în termenul și condițiile prevăzute de Regulile de procedură arbitrală ale Curții de Arbitraj Sportiv de pe lângă Federația Moldovenească de Fotbal.

sau

4. Litigiul va fi soluționat de un complet de arbitri compus din trei arbitri, desemnați după cum urmează:

- Arbitrii vor fi aleși din lista arbitrilor Curții de Arbitraj Sportiv de pe lângă Federația Moldovenească de Fotbal;
- La depunerea acțiunii reclamantul va desemna un arbitru;
- În termen de 15 zile de la primirea înștiințării de la secretariatul Curții de Arbitraj Sportiv despre cererea parvenită, partea reclamată va desemna un arbitru;
- Președintele completului de arbitri va fi desemnat în termenul și condițiile prevăzute de Regulile de procedură arbitrală ale

Curții de Arbitraj Sportiv de pe lângă Federația Moldovenească de Fotbal.

sau

5. Litigiul va fi soluționat de un arbitru unic numit de președintele Curții de Arbitraj de pe lângă Federația Moldovenească de Fotbal în conformitate cu Regulile de procedură arbitrală ale acestei Curți.

sau

6. Litigiul va fi soluționat de un arbitru unic în persoana dl.

-

7. Locul examinării litigului

(Sediul Curții de Arbitraj Sportiv de pe lângă Federația Moldovenească de Fotbal sau un alt loc)

8. „Completul de arbitri va pronunța hotărîrea în termen de luni (se completează în cazul în care părțile convin să stabilească un termen mai mare sau mai mic de 6 luni prevăzut de Regulile de procedură arbitrală ale Curții de Arbitraj Sportiv de pe lângă Federația Moldovenească de Fotbal).

9. Încheiat și semnat în dublu exemplar, la _____, data de_____.

(localitatea)

(ziua, luna, anul)

A semnat partea 1 _____ A semnat partea 2 _____ -